

Tigar®**TIGAR a.d. Pirot****IZVOD IZ IZVEŠTAJA O POSLOVANJU ZA 2011.****Datum: 2012-05-16**

List/Listova: 1/2

OCENA POSLOVANJA U 2011. GODINI

U 2011. godini nastavljen je rast inostrane tražnje, što je bio pokazatelj nastavka procesa izlaska iz krize, pre svega razvijenih zemalja, ali su negativna kretanja u realnom sektoru i na finansijskim tržištima Srbije nastavljena, uključujući i pad domaće tražnje. Kreditna aktivnost banaka bila je orijentisana na kratkoročno finansiranje sa mesečnim i kvartalnim ratama ili revolving osnovi, što je delom zasnovano na potraživanjima od kupaca u zemlji i inostranstvu, uključujući izdate akreditive ino kupaca i delom na hipotekama. Zbog izostanka dugoročne linije za finansiranje trajnog obrtnog kapitala iz Apexa IV, u 2011. godini društvo je za finansijsko premošćavanje koristilo emisije kratkoročnih obveznica. Način finansiranja uticao je na visoke troškove finansiranja, kao i na troškove nabavke, zbog većeg učešća kupovine materijala od trgovačkih firmi u Evropi u odnosu na direktne kupovine u zemljama proizvođača.

Društvo je razvoj programa obuće stavilo u prvi prioritet i u razvojnom smislu i u smislu usmeravanja ukupnih resursa, uključujući i finansijske resurse. Izvoz obuće povećan je za 9 %, dok je prodaja na domaćem tržištu bila niža za 7%. Ovaj program je u izvozu, prema plasiranim orderima, imao mogućnosti da ostvari značajno veći rast, ali je postojalo ograničenje u nivou raspoloživog trajnog obrtnog kapitala za finansiranje rasta, a na domaćem tržištu prodaja je bila ograničena platežnom sposobnošću kupaca, što je imalo za rezultat manji obim prodaje, ali sigurnu naplatu. Tigar Tehnička guma ostvarila je rast prihoda od prodaje od 18%, ali je taj procenat rasta bio nedovoljan za pozitivno poslovanje. Hemijski proizvodi, zbog neučestvovanja na tenderima za boje za puteve, u toku prošle godine imali su pad prihoda od prodaje, ali se to nije značajno negativno odrazilo na rezultat. Nedostatak komplementarnih proizvoda, posebno guma, uticao je na smanjenje prihoda od distribucije tog programa, što je na kraju rezultiralo ostvarenjem rasta u izvozu od 10 %, ali je konsolidovani prihod od prodaje, koji uključuje i prodaju preduzeća u inostranstvu, bio na nivou 2010. godine. U programu obuće, za razliku od 2010, kada su novi kupci učestvovali u izvozu sa 20%, prodaja je u 2011. bila usmerena prema postojećim kupcima, dok je 20% prodaje tehničke gume bilo realizovano novim kupcima. Plan prodaje za 2012, u programu obuće, zasnovan je na postojećoj bazi kupaca, što ostavlja značajan prostor za rast u odnosu na plan, u zavisnosti od uslova. U programu tehničke gume planirano je da polovina prodaje bude realizovana preko novih kupaca. Program hemijskih proizvoda je, u ovoj godini, vratio proizvodnju boja za puteve, zahvaljujući, pre svega, visokim referencama u delu kvaliteta. Distribucija guma će, kao i prošle, i tokom tekuće godine, najvećim delom zavisiti od nivoa snabdevenosti.

Prošla godina bila je karakteristična po visokom rastu berzanskih cena ključnih sirovina, koje su u prvoj polovini godine dostizale istorijski maksimum, da bi od poslednjeg kvartala nastupio opadajući trend, ali sa daljim oscilacijama. Na rast cena reagovano je dva puta u toku godine povećanjem cena gotovih proizvoda u izvozu, u proseku deset odsto u januaru i junu, a u toku godine bilo je više korekcija manjeg nivoa na domaćem tržištu .

U 2011. godini Društvo je nastavilo sa značajnim ulaganjima u razvoj novih grupa proizvoda da bi zadržalo lidersku poziciju u segmentima tržišta gde je prisutno, kao i u razvoj novih i alternativnih materijala, pre svega u cilju poboljšanja performansi proizvoda, dok je optimizacija cene koštanja bila vezana za rast produktivnosti.

Tigar®**TIGAR a.d. Pirot****IZVOD IZ IZVEŠTAJA O POSLOVANJU ZA 2011.****Datum: 2012-05-16**

List/Listova: 2/2

Matična kompanija Tigar a.d. ostvarila je ukupan poslovni prihod od 4.143 miliona dinara, poslovni rezultat od 11 miliona dinara, profit pre oporezivanja od 152 miliona dinara i neto profit od 122 miliona dinara.

Na konsolidovanom nivou, ostvaren je ukupan poslovni prihod od 5.2 milijarde dinara, prihod od prodaje od 4.3 milijarde i pozitivan poslovni rezultat od 13 miliona dinara. Prihod od prodaje je na nivou 2010. godine. Ostvareni ukupan bruto gubitak na kraju godine je 236 miliona dinara. Na konsolidovanom nivou vrednost ukupne imovine iznosi 8.9 milijardi dinara, od čega je fiksna imovina 5.1 milijarda dinara, a obrtna imovina 3.8 milijardi dinara, ukupno 8.9 milijardi dinara. Vrednost ukupnog kapitala na konsolidovanom nivou iznosi oko 3 milijarde dinara. Razlika u neto rezultatu na nivou matičnog preduzeća i konsolidovanom rezultatu, pre i posle oporezivanja nastaje zbog razlike u finansijskim i ostalim prihodima. Najpre, dividenda se na konsolidovanom nivou isključuje kao interni prihod. Drugi razlog umanjenja rezultata je po osnovu ostalih prihoda zbog razlike u vrednovanju sredstava na nivou pojedinačnog i konsolidovanog rezultata. Ista situacija bila je 2009. godine, nakon što je prodato zadnjih 10% udela Tigra a.d. u Tigar Tyresu. Ostali prihodi 2009. u bilansu Tigra a.d. bili su, izraženo u 000 dinara, 688,343, dok su u konsolidovanom bili 327,820, što je imalo negativan efekat na krajnji rezultat te godine od 361 milion dinara.

Globalna ocena poslovanja u 2011. godini jeste da je nastavljen trend rasta tražnje na inostranom tržištu, za razliku od domaćeg. Veće narudžbine kupaca od ostvarenog prihoda od kupaca pokazuju da kompanija ima stabilnu i perspektivnu tržišnu poziciju, ali da valorizacija ukupnih potencijala podrazumeva obezbeđenje dovoljnog nivoa trajnog obrtnog kapitala za finansiranje rasta.

Iako kompanija nije u 2011. ostvarila planske ciljeve, poslovanje se odvija prema predviđenom planu, koji podrazumeva da nakon perioda investiranja u zgrade i opremu, dolazi period investiranja u razvoj proizvoda i tržišta, a posle toga i period pune komercijalizacije i rasta proizvoda, po osnovu rasta prodaje i proizvodnje, uz zadržavanje nivoa fiksnih troškova. U oblasti industrije prosečan period koji je potreban da bi se od projektovanja novih kapaciteta dostigla puna komercijalizacija je dve do četiri godine, s tim što ne treba izgubiti iz vida da se ceo proces odvijao u uslovima globalne svetske ekonomske krize.

**Predsednik UO Tigar a.d.
Pirot**

Dragan Nikolić, s.r.